

לכיתות הנמוכות

ספר זה מהווה כרך חמישי ל"מה אספר לילד". זהו ספר עזר להורים, לגנות ולמורים בגן ובכיתות א-ב; בספר מבחר שירים וסיפורים שרובם נכתבו על-ידי סופרים ומשוררים בני הארץ, שגדלו בנוף ארצנו ועולמם זהה לאלה של ילדינו. הספר בנוי משני מעגלים עיקריים א. משפחתי — ואני, ב. אני.

בפתח כל מעגל מובאות המלצות והצעות לעיבוד לימודי ולהעשרה.

סיפור על חבר קיבוץ היוצא לחרוש בשדות. שם הוא מוצא ארכב ומנסה לאמצו, אך בראותו את רצונו העז של הארכב להיות חופשי הוא משחררו.

סיפור תיבת נוח המקראי מסופר בחרוזים כשמשולבים בו סממנים מן האגדה והרבה חומרים מחיי ההווה. נודע לנוח שמבול עומד לבוא ועליו לבנות תיבה ולהכניס בה זוגות שחיות. הצבים חרדים שלא יספיקו להגיע בזמן. הטווס דואג לאבאזרי הקישוט, בת היענה טומנת ראשה בחול ומסרבת להקשיב וכו'. בבוא היום מתכנסים כולם והמהומה רבה, הם מבלים בתיבה עד **סיום המבול**, וחוזרים אח"כ לסורם, לשיטנה ומריבות.

ספר על חיות ועל האנשים המטפלים בהן ועובדים בגן החיות, על הילד אוריה המרבה לשאול שאלות ובזכות

מה אספר לילד? ערכו ולקטו: מטעמה קשתי וירדנה הדס, ציורים: גו" רית יובל, הוצאת עמחי, חשמ"ב 288 עמ', מנוקד.

מעשה ארכב קמח, כתב: זרובבל גלעד, צייר: יעקב קמחי, הוצאת הקיבוץ המאוחד, חשמ"ב, 14 עמ', מנוקד.

בתיבה אחת, כתבה: חגית בנוימן, ציירה: ליאת בנימיני, הוצאת דביר, 1982, 60 עמ', מנוקד.

גן החיות עבר רידה, כתב: בה: לאה נאורי, עיצוב:

שאלותיו אנו לומדים לדעת שגן החיות עובר דירה. הספר מוקדש לחיות ולעובדי גן החיות.

ג'ורא כרמי, תמונות: דינאל בר שחל, כתר ל', בית הוצאה כתר, 1982, מנוקד.

מלך עצוב גר לו בעיר שוממה. גבורים של אגדות וסיפורי ילדים מוכרים כעמי ותמי, סבא אליעזר, החלילן המופלא ועוד דמויות של בעלי-חיים, באים אל העיר שמלכה עצוב ומנצלים איש איש את כוחו וידיעתו כדי להפוך את העיר ליפה ואת המלך לשמח. כמובן שהם מצליחים במשימתם.

מעשה במלך עצוב וב-
הכרים שעזרו לו, כתבה
וציירה: אירנה בת-צבי,
הוצאת אלישר, 1982, 24
עמ', מנוקד.

ספר שירים על נושאים המטרידים את הילד, כמו אבא החייל, אמא שיצאה ולא חזרה הביתה, ילד הפוחז להישאר לבד. ומספר משחקי אצבעות לקטנים.

שפה סורית, כתבה: עדנה
קרמר, ציירה: נעמי לים
מיברג, ספרית פועלים,
1982, 47 עמ', מנוקד.

הספר מספר על שלשה ילדי קיבוץ ובמקביל להם על שלשה חמורים ועל תעלוליהם ההדדיים של שתי השלשות. הילדים מטפלים בסייחה חולה שמצאו והיא מבריאה בטיפולם, הם משקים כלבלב צמא בטיפות המים האחרונות שבידם ועוד. הספר כתוב בצורה שירית של חריזה פנימית.

אורי גורי השורי, כתב:
משה טבנקין, צייר: דני
קרמן, הוצאת הקיבוץ ה-
מאוחד, תשמ"ב, 32 עמ'.
מנוקד.

לכיתות הבינוניות

ספר אוסטרלי מרתק ומיוחד על ילד בן 10 בשם קן המבט את בני זודו לראשונה בחייו. הוא יוצא לדרך לבד ברכבת ובאוטובוס, תוך כדי כך אובד כספו, כך מתחיל הסיפור, אלו הן ההרפתקאות הראשונות והבאות אחריהן מרתקות עוד יותר, ביניהן, בהלה לזהב ונפילה לשוחת שועלים. הספר כתוב בהומור.

שוחת השועלים, כתב:
איבן סאותהול, תרגמה:
רוני גבעתי, הוצאת הקי-
בוץ המאוחד, תשמ"ב, 95
עמ', מנוקד.

ספור קורותיהם של אח ואחות יהודיים, בתקופת השואה בפולניה. תחילת זרכם במרתף, משם הם נשלחים ליער ובו הם נאספים על-ידי איכר פולני זקן, אוהב אדם, העוזר לפרטיזנים נגד הגרמנים. בסיום הם מגיעים עם אמם לארץ-ישראל. הסיפור נוגע ללב.

מן המיצר, כתבה: אסתר
שטיינשטיין-ורצל, ציירה:
אלישבע לנדאו, הוצאת
עמית, 168 עמ', מנוקד.

ספר חביב על ילד ירושלמי בעל דמיון ותשוקה לעולם מאוכלס בדרקונים ומפלצות ועל מפלצת שאמנם היא זקנה, שמנה ומושכת רגל, אך בכל זאת היא המפלצת שלו, יותר מכל היא רוצה שיניחוה לנפשה. על שני אלו ועל ראש העיר, הרבנים, ד"ר דוילינגמכר ורבים אחרים תקראו בספר מצחיק זה.

יגאל נוסע לשנה לחוץ לארץ עם הוריו. הוא מפקיד את חזיר הים שלו בידי גלית. הספר מתאר את הסתגלותה של האורחת לשנה אחת לבית החדש ואת געגועיו של יגאל לארץ. בספר תאורי הווי חיייהם היומיומיים של הילדים עם חוויות מיוחדות הקשורות בגדול חיות-בית.

ספר שירים לילדים לגיל הכינוני. בספר שלשה פרקים. פרק א' — הצימוקים הם ענבים עצובים ובו 26 שירים. פרק ב' — ספסלים בשדרה ובו 11 שירים. ופרק ג' — פטפוטי בובות ובו 18 שירים. קשה למצוא את הקריטריונים לפיזור השירים בין שלושת הפרקים שכן לעתים הנושא בפרק אחד חוזר על עצמו בפרק האחר.

לכיתות הגבוהות

סיפורו של אדי, ירושלמי שנאלץ לעזוב את עירו האהובה וחבריו ולרדת עם הוריו "החלוצים" לאשדוד. לאט לאט הוא מתרגל למקום, מכיר אנשים מעניינים וחברים חדשים ונתקל בבעיות חדשות כמו זו של העליה ממרוקן. בספר תאור עולמו של ילד רגיש, גאה ואוהב מוסיקה. מעניינת ההתנגשות בין נאמנותו לחבריו הקודמים ולחבריו החדשים.

הספר נכתב על-ידי רופא שחי בדרום סיני, בקרב הבידוראים ואנשי המדבר. הוא משתף את הקורא בחוויותיו ויחזרתקאותיו הרבות. בספר שלשה סיפורים; שכרון סיני, בעקבי האותיות, ושכרון המעמקים. הסיפורים מתרחשים זמן קצר לפני נסיגת ישראל מסיני. הם מרגשים וסוחפים את הקורא אל מרחבי סיני.

הילד חיים המפלצת מ"י
השלמים, כתב: מאיר שלו,
צייר: מושיק לין, הוצאת
הקיבוץ המאוחד, תשמ"ב.
35 עמ', מנוקד.

אורחת לשנה אחת, כת'
בה: דורית אורגז, בית
הוצאה כתר, 1982, 135
עמ', מנוקד.

הצימוקים הם ענבים עצוב'
כ"פ, כתבה: שלומית כהן,
צייר: יונתן גרשטיין, הו'
צאת הקיבוץ המאוחד
תשמ"ב, 63 עמ', פורמט
אלבומי בצבעים, מנוקד.

איש יקר שכזה, כתב
וצייר: משה בן-שואל,
הוצאת מסדה, 1982, 202
עמ'.

שכרון סיני, כתב: אריה
אלדד, בית הוצאה כתר,
1982, 137 עמ'.